

10. Pro publichni zakupivli: Zakon Ukrainy vid 25.12.2015 № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>. [in Ukrainian].
11. Pro oboronni zakupivli: Zakon Ukrainy vid 17.07.2020 № 808-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808-20#Text>. [in Ukrainian].
12. Prokopenko V. Yak uklasty e- contract. Yurydychna Hazeta. 2020. № 19(725). 13.10.2020. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/yak-uklasti-econtract.html>. [in Ukrainian].
13. Kuchakovska N. Pravove rehuliuвання ukladennia elektronnykh hospodarskykh dohovoriv. Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo. 2016. № 6. S. 62–74. [in Ukrainian].
14. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>. [in Ukrainian].
15. Pro elektronnu komertsiiu: Zakon Ukrainy vid 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#top>. [in Ukrainian].
16. Luhovskyi O. Novi pravovi instrumenty v «Diia Siti». Yurydychna Hazeta. 11.02.2022. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/novi-pravovi-instrumenti-v-diya-siti.html>. [in Ukrainian].
17. Mysenko O. Zapevnenia ta harantii (“Representations and Warranties”) v avtorskykh dohovorakh. Informatsiine ahentstvo «LIHABiznesInform». 20.11.2018. URL: <https://blog.liga.net/user/amyisenko/article/31671>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 20.04.2022

УДК 342.9

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-12-181-185

Черкаський Руслан Анатолійович,
кандидат наук з державного управління
<https://orcid.org/0000-0003-1206-7774>

МІСЦЕ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ В СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

З'ясовано, що суб'єкти запобігання та протидії злочинності – це сукупність фізичних та юридичних осіб, які на основі положень чинного законодавства України наділені сукупністю владних повноважень та володіють необхідною компетенцією, що в своїй сукупності дають їм можливість вступати у правові відносини з реалізації заходів із запобігання та протидії злочинності на території нашої держави. Акцентовано увагу на тому, що система вказаних суб'єктів є досить розгалуженою, а тому при проведенні їх класифікації варто спиратись на два фактори: взаємодопнючому змісті категорій «запобігання злочинності» та «протидія злочинності», ступеня залученості суб'єкта у процес запобігання та протидії, а також цільової орієнтованості його повноважень.

Узагальнено, що всіх суб'єктів запобігання та протидії злочинності найбільш доцільно поділити на три групи: 1) центральні суб'єкти, які формують в своїй діяльності правові та організаційні засади протидії та запобігання злочинності – Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Президент України; 2) суб'єкти координації загальнодержавного та територіального рівнів для яких запобігання та протидія злочинності не є основним напрямом діяльності – Рада національної безпеки та оборони України, місце державної адміністрації, органи місцевого самоврядування України; 3) правоохоронні органи – цільові суб'єкти протидії та запобігання злочинності для яких це є основним або одним з основних напрямів роботи, до числа яких віднесено Державну митну службу України, що не є правоохоронним органом за своїм нормативно-правовим статусом, проте, виконує в своїй роботі правоохоронні функції.

Ключові слова: суб'єкт, Державна митна служба, запобігання та протидія злочинності, органи державної влади.

Cherkasskyi R. THE PLACE OF THE STATE CUSTOMS SERVICE IN THE SYSTEM OF SUBJECTS OF PREVENTION AND FIGHT AGAINST CRIME IN UKRAINE

It was found that the subjects of crime prevention and counteraction are a set of individuals and legal entities, which on the basis of current legislation of Ukraine are endowed with a set of powers and have the necessary competence, which together allow them to enter into legal relations. to prevent and combat crime in our country. Emphasis is placed on the fact that the system of these entities is quite extensive, and therefore their classification should be based on two factors: the complementary content of the categories "crime prevention" and "crime prevention", the degree of involvement of the subject in the prevention and response, as well as the target orientation of its powers.

It is generalized that it is most expedient to divide all subjects of crime prevention and counteraction into three groups: 1) central subjects, which form legal and organizational principles of crime prevention and counteraction - Verkhovna Rada of Ukraine, Cabinet of Ministers of Ukraine, President of Ukraine; 2) subjects of coordination of national and territorial levels for which the prevention and combating of crime is not the main activity - the National Security and Defense Council of Ukraine, the place of state administrations, local governments of Ukraine; 3) law enforcement agencies - target entities for combating and preventing crime for which this is the main or one of the main areas of work, which includes the State Customs Service of

Ukraine, which is not a law enforcement agency in its legal status, however, performs in law enforcement functions in their work.
Key words: subject, State Customs Service, crime prevention and counteraction, public authorities.

Постановка проблеми. Ефективність та якість будь-яких правових явищ можна оцінити за двома ключовими індикаторами. Першим виступає система нормативно-правових актів, якими суспільні відносини у певній сфері регламентовані. Другим індикатором є практична сторона явища чи категорії, іншими словами, їх можливість існувати не тільки «на папері», але й реально впливати на суспільно-правові відносини. Виражається даний індикатор у системі суб'єктів реалізації правових положень, які безпосередньо забезпечують приведення до життя відповідного об'єкта. Запобігання та протидія злочинності в Україні – це також категорії практично-правового змісту. Вони мають значну практичну основу та ще більшу теоретичну. Проте, забезпечення реальної дії категорій протидії та запобігання злочинності, а також реалізація юридичних положень, які регламентують їх функціонування, покладається на розгалужену систему спеціальних суб'єктів, серед яких власну роль відіграє Державна митна служба.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі проблемні питання, пов'язані із діяльністю суб'єктів протидії та запобігання злочинності у своїх наукових працях розглядали: О.О. Авдєєв, В.Г. Афанас'єва, А.А. Васильєв, Р.С. Веприцький, О.С. Володавська, В.А. Мисливий, М.І. Мельник, Л.В. Набока, Г.С. Одінцева, Г.І. Петров, Н.В. Щедрин та багато інших. Втім, незважаючи на чималу кількість наукових здобутків, в науковій літературі не сформовано єдиного підходу стосовно місця Державної митної служби в системі суб'єктів запобігання та протидії злочинності в Україні.

Метою статті є встановити місце Державної митної служби в системі суб'єктів запобігання та протидії злочинності в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Починаючи наукове дослідження слід відзначити, що суб'єкти запобігання та протидії злочинності – це сукупність фізичних та юридичних осіб, які на основі положень чинного законодавства України наділені сукупністю владних повноважень та володіють необхідною компетенцією, що в своїй сукупності дають їм можливість вступати у правові відносини з реалізації заходів із запобігання та протидії злочинності на території нашої держави.

Система вказаних суб'єктів є досить розгалуженою, а тому при проведенні їх класифікації варто спиратись на два фактори: взаємодопнюючому змісті категорій «запобігання злочинності» та «протидія злочинності», ступеня залученості суб'єкта у процес запобігання та протидії, а також цільової орієнтованості його повноважень. Основуючись на цих трьох важливих моментах можна уникнути вищевказаних проблематик та побудувати актуальну класифікацію. Окрім цього, слід чітко розуміти відповідь на питання, які саме фізичні та юридичні особи є суб'єктами протидії та запобігання злочинності?

Найпершими серед них варто виділити центральні інституції влади нашої держави, а саме Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України та Президента України. Незважаючи на те, що дані суб'єкти найчастіше беруться до уваги як своєрідний тріумвірат, вони мають цілком різноманітні функції та повноваження, у тому числі в галузі запобігання та протидії злочинності.

Наприклад, Верховна Рада України (далі – ВРУ), згідно із Конституцією України від 28.06.1996 №254к/96-ВР – це єдиний орган законодавчої влади нашої держави. Серед всього масиву повноважень саме прийняття законів є основною функцією ВРУ, адже в такий спосіб парламент вирішує найсуттєвіші соціальні, політичні, економічні та інші питання життєдіяльності нашої держави. Крім того, виключно законами України визначаються та встановлюються: 1) права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина; 2) громадянство, правосуб'єктність громадян, статус іноземців та осіб без громадянства; 3) засади використання природних ресурсів, виключної (морської) економічної зони, континентального шельфу, освоєння космічного простору, організації та експлуатації енергосистем, транспорту і зв'язку; 4) основи соціального захисту, форми і види пенсійного забезпечення; засади регулювання праці і зайнятості, шлюбу, сім'ї, охорони дитинства, материнства, батьківства; виховання, освіти, культури і охорони здоров'я; екологічної безпеки; 5) правовий режим власності; тощо [1].

На відміну від ВРУ, Кабінет Міністрів України (далі – КМУ) виступає вищим органом у системі органів виконавчої влади. Згідно до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 №794-VII КМУ здійснює виконавчу владу безпосередньо та через міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим та місцеві державні адміністрації, спрямовує, координує та контролює діяльність цих органів. До основних завдань Кабінету Міністрів України належать: 1) забезпечення державного суверенітету та економічної самостійності України, здійснення внутрішньої та зовнішньої політики держави, виконання Конституції та законів України, актів Президента України; 2) вжиття заходів щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина, створення сприятливих умов для вільного і всебічного розвитку особистості; 3) забезпечення проведення бюджетної, фінансової, цінової, інвестиційної, у тому числі амортизаційної, податкової, структурно-галузевої політики; політики у сферах праці та зайнятості населення, соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, науки і культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування; 4) розроблення і виконання загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, культурного розвитку, охорони довкілля, а також розроблення, затвердження і виконання інших державних цільових програм; 5) забезпечення розвитку і державної підтримки науково-технічного та інноваційного потенціалу держави; тощо [2].

Щодо Президента України, то він є главою держави, гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина [1]. Президент виконує широкий спектр різноманітних завдань та функцій, окремі з яких прямо пов'язано із забезпеченням та реалізацією на території України запобігання і протидії злочинності, а саме: забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави; призначає на посаду та звільняє з посади за згодою Верховної Ради України Генерального прокурора; вносить до Верховної Ради України подання про призначення на посаду та звільнення з посади Голови Служби безпеки України; очолює Раду національної безпеки і оборони України тощо [1].

Таким чином, як суб'єкти запобігання та протидії злочинності, вищі інституції влади в сукупності є джерелом правової основи та державної політики у напрямку реалізації вказаних категорій. Так, Верховна Рада України створює у своїй діяльності законодавче підґрунтя протидії та запобігання злочинності, а також діяльності інших фізичних та юридичних осіб за цим напрямом. Кабінет Міністрів України забезпечує реалізацію законодавства України у сфері запобігання та протидії злочинності крізь систему підпорядкованих йому центральних органів виконавчої влади, а також формує та приводить до життя державну політику в цьому напрямку, шляхом прийняття підзаконних нормативно-правових актів.

В свою чергу, Президент України – це найвищий державний «менеджер», який забезпечує ефективну, якісну, відповідну конституції України роботу вказаних вище інституцій влади, а також призначає на посади вище керівництво окремих державних органів, діяльність яких в тій чи іншій мірі спрямовано на протидію та запобігання злочинності.

Іншу групу суб'єктів протидії та запобігання злочинності в Україні формують ті для яких запобігання та протидія злочинності не є цільовою функцією, проте, в силу визначених законодавством повноважень, приймають участь у правовідносинах з вказаного приводу. Наприклад, сюди можна віднести Раду національної безпеки і оборони України (далі – РНБО), що є координаційним органом з питань національної безпеки і оборони при Президентові України. Ключовими функціями Ради національної безпеки і оборони України є: 1) внесення пропозицій Президентові України щодо реалізації засад внутрішньої і зовнішньої політики у сфері національної безпеки і оборони; 2) координація та здійснення контролю за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони у мирний час; 3) координація та здійснення контролю за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони в умовах воєнного або надзвичайного стану та при виникненні кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України [3].

Іншим суб'єктом в зазначеній групі є місцеві державні адміністрації, які реалізують виконавчу владу в областях і районах, а також в місті Києві. Згідно з Законом України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 №586-XIV останні в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці забезпечують: 1) виконання Конституції, законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади вищого рівня; 2) законність і правопорядок, додержання прав і свобод громадян; 3) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин - також програм їх національно-культурного розвитку; 4) підготовку та схвалення прогнозів відповідних бюджетів, підготовку та виконання відповідних бюджетів; 5) звіт про виконання відповідних бюджетів та програм; тощо [4].

За напрямом «забезпечення законності і правопорядку, додержання прав і свобод громадян» на місцеві державні адміністрації покладається окремий спектр повноважень, а саме: по-перше, забезпечення виконання Конституції та законів України, рішень Конституційного Суду України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів державної влади; по-друге, забезпечення здійснення заходів щодо охорони громадської безпеки, громадської безпеки і порядку, боротьби зі злочинністю; по-третє, здійснення заходів щодо організації правового інформування і виховання населення; по-четверте, розгляд справ про адміністративні правопорушення, віднесені до відання місцевих державних адміністрацій, а також утворення адміністративних та спостережних комісій, координація їх діяльності; по-п'яте, забезпечення здійснення заходів щодо соціальної адаптації осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк; тощо [5].

Окремим суб'єктом протидії та запобігання злочинності в Україні є Рада національної безпеки та оборони (далі РНБО). Так, РНБО є координаційним органом, головним напрямком роботи якого є національна безпека і оборона, а злочинність виступає супутнім або ж, правильніше вказати, детермінуючим фактором. Незважаючи на це, кожен із вказаних суб'єктів відіграє досить значну роль та є незамінним елементом системи учасників правовідносин щодо запобігання та протидії злочинності в Україні. Зокрема, координаційні повноваження РНБО спрямовуються у тому числі на органи влади, які протидіють злочинності, а також виконують повноваження із запобігання останній. В свою чергу, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування взаємодіють із іншими суб'єктами державної влади з метою формування безпечного середовища для громадян та мінімізації правопорушень. За напрямом цієї діяльності, місцеві державні адміністрації формують спільні програми та інші нормативні акти, в яких прописуються спільні заходи протидії та запобігання правопорушенням, у тому числі злочинам. Прикладом є затверджена 21.12.2021 Програма підвищення рівня безпеки дорожнього руху на території Харківської

області на період до 2023 року між Харківською обласною адміністрацією та іншими органами державної влади області, зокрема Національної поліції України [6].

Наступну групу суб'єктів, складають особливі органи державної влади, що мають назву «правоохоронні». На наш погляд, основною ознакою, яка дозволяє вважати їх правоохоронними є цільова їх орієнтованість повноважень, наявність особливих прав та обов'язків на застосування державного примусу, а також функції запобігання та припинення правопорушень, у тому числі злочинів в різних сферах суспільної діяльності. Іншими словами, правоохоронні органи – це ті відомства державної влади для яких виявлення, запобігання, протидія, припинення правопорушень є центральним або є одним із головних напрямів діяльності, що закріплено у відповідних нормативно-правових актах. Зважаючи на вказане до правоохоронних органів, як суб'єктів запобігання та протидії злочинності можна віднести Національну поліцію України, Прокуратуру України, Державне бюро розслідувань, Національне антикорупційне бюро України, Службу безпеки України, Державну податкову службу України тощо.

В даному аспекті Державна митна служба України (далі – Держмитслужба), як раз відноситься до цільових суб'єктів протидії та запобігання злочинності у зв'язку із своїм правовим статусом. Зокрема, згідно до Постановки КМУ «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України» від 06.03.2019 №227 Держмитслужба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів. Держмитслужба реалізує державну митну політику, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань митної справи [7]. Тобто, з точки зору законодавства України, Держмитслужба не є правоохоронним органом, проте, в своїй роботі виконує правоохоронні функції, у тому числі з протидії та запобігання злочинності в конкретній сфері державного інтересу – митній.

Висновок. Підводячи підсумки представленого наукового дослідження варто відзначити, що всіх суб'єктів запобігання та протидії злочинності найбільш доцільно поділити на три групи:

- 1) центральні суб'єкти, які формують в своїй діяльності правові та організаційні засади протидії та запобігання злочинності – Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Президент України;
- 2) суб'єкти координації загальнодержавного та територіального рівнів для яких запобігання та протидія злочинності не є основним напрямом діяльності – Рада національної безпеки та оборони України, місце державні адміністрації, органи місцевого самоврядування України;
- 3) правоохоронні органи – цільові суб'єкти протидії та запобігання злочинності для яких це є основним або одним з основних напрямів роботи, до числа яких віднесено Державну митну службу України, що не є правоохоронним органом за своїм нормативно-правовим статусом, проте, виконує в своїй роботі правоохоронні функції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Конституція України: закон від 28.06.1996 №254к/96-ВР. Офіційний вісник України. 2010. №72/1. ст.2598.
2. Про Кабінет Міністрів України: закон від 27.02.2014 №794-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. №13. ст.222.
3. Про Раду національної безпеки і оборони України: закон від 05.03.1998 №183/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. №35. ст.237.
4. Про місцеві державні адміністрації: закон від 09.04.1999 №586-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. №20. ст.190.
5. Про місцеве самоврядування в Україні: закон від 21.05.1997 №280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. №24. ст.170
6. Нову програму безпеки дорожнього руху розробили з урахуванням думки громадськості Харківщини: стаття від 21.12.2021. Офіційний веб-портал Харківської обласної державної адміністрації. URL: <https://kharkivoda.gov.ua/news/113679?sv>.
7. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: постанова від 06.03.2019 №227. Офіційний вісник України. 2019. №26. ст.900.

REFERENCES:

1. Konstytutsiia Ukrainy. (1996, June 28). [Constitution of Ukraine]. Retrieved from: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/main/254k/96-vr> [in Ukrainian].
2. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy (2014, February 27) [On the Cabinet of Ministers of Ukraine]. zakon №794-VII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text> [in Ukrainian].
3. Pro Radu natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy (1998, March 5). [On the National Security and Defense Council of Ukraine}. Zakon №183/98-VR. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
4. Pro mistsevi derzhavni administratsii. (1999, April 9). [On local state administrations]. Zakon №586-XIV. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> [in Ukrainian].
5. Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini. (1997, May 21). [On local self-government in Ukraine]. Zakon №280/97-VR. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

6. Novu prohramu bezpeky dorozhnoho rukhu rozrobyly z urakhuvanniam dumky hromadskosti Kharkivshchyny. (2021, December 21). [The new road safety program was developed taking into account the public opinion of Kharkiv region]. Ofitsiyni veb-portal Kharkivskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii. Retrieved from: <https://kharkivoda.gov.ua/news/113679?sv>. [in Ukrainian].

7. Pro zatverdzhennia polozhen pro Derzhavnu podatkovu sluzhbu Ukrainy ta Derzhavnu mytnu sluzhbu Ukrainy. (2019, March 6). [On approval of regulations on the State Tax Service of Ukraine and the State Customs Service of Ukraine]. Postanova №227. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 20.04.2022

УДК 347.73

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-12-185-189

Поліщук Максим Аркадійович,
магістр із спеціальності фінанси і кредит
<https://orcid.org/0000-0001-7553-4814>
e-mail: maksimpoly@gmail.com

ЗАГАЛЬНІ ПРАВОВІ ЗАСАДИ НАДАННЯ ТА ОТРИМАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Фінансова допомога є важливим інструментом надання економічної підтримки як суб'єктам господарювання, так і усім іншим суб'єктам правовідносин, незалежно від їх господарсько-правового статусу.

Відповідно до Бюджетного кодексу України до джерел формування спеціального фонду Державного бюджету України в частині доходів та надходжень спеціального фонду місцевих бюджетів належать надходження в рамках програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ, а до складу видатків - видатки на реалізацію програм та заходів у рамках програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ.

Процеси надання фінансової допомоги суб'єктам господарювання з боку держави врегульовані Бюджетним кодексом України та Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Суб'єктами відносин у сфері надання та отримання фінансової допомоги є держава, юридичні та фізичні особи. У статті розглянуто загальні фінансові, податкові та цивільно-правові засади надання та отримання фінансової допомоги.

Надання та отримання фінансової допомоги як предмет правового регулювання по відношенню до системи галузей законодавства України має міжгалузевий, комплексний характер, оскільки зазначені суспільні відносини врегульовані нормами не лише фінансового, але і господарського, податкового та цивільного законодавства.

Дослідження правового регулювання надання та отримання фінансової допомоги є перспективними як з точки зору юридичної науки, так і з точки зору правозастосовної практики з огляду на зростаючі потреби у державній та недержавній фінансовій підтримці економіки держави, її окремих територій, юридичних та фізичних осіб в умовах проведення військових дій на території України.

Ключові слова: фінансова допомога, безповоротна фінансова допомога, поворотна фінансова допомога, грант, валютні цінності, договір дарування, договір позики.

Polishchuk M. GENERAL LEGAL BASES OF PROVIDING AND RECEIPT OF FINANCIAL ASSISTANCE IN UKRAINE

Financial assistance is an important tool for providing economic support to both business entities and all other legal subjects, regardless of their economic and legal status.

According to the Budget Code of Ukraine, the sources of formation of the special fund of the State Budget of Ukraine in terms of revenues and revenues of the special fund of local budgets include revenues from assistance programs and grants of the European Union, foreign governments, international organizations, donors, and expenditures - expenditures implementation of programs and activities within the framework of assistance programs and grants of the European Union, foreign governments, international organizations, donor institutions.

The processes of providing financial assistance to economic entities by the state are regulated by the Budget Code of Ukraine and the Law of Ukraine «On State Assistance to Economic Entities».

The subjects of relations in the field of providing and receiving financial assistance are the state, legal entities and individuals. The article considers the general financial, tax and civil principles of providing and receiving financial assistance.

The provision and receipt of financial assistance as a subject of legal regulation in relation to the system of branches of Ukrainian legislation is intersectoral, comprehensive, as these social relations are governed not only by financial but also economic, tax and civil legislation.

Studies of the legal regulation of the provision and receipt of financial assistance are promising both in terms of legal science and in terms of law enforcement practice given the growing needs for public and private financial support of the economy of state, its territories, legal entities and individuals in the conditions of military actions on the territory of Ukraine.